

Закон України Про забезпечення комерційного обліку природного газу

Цей Закон визначає правові, економічні та організаційні засади забезпечення всіх категорій споживачів вузлами обліку природного газу з метою запровадження повного комерційного (приладового) обліку природного газу та здійснення контролю за використанням ресурсів імпортованого природного газу і природного газу власного видобутку.

Правовою основою забезпечення комерційного (приладового) обліку природного газу є цей Закон, закони України "Про ринок природного газу", "Про метрологію та метрологічну діяльність", "Про стандартизацію", "Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності" та інші нормативно-правові акти.

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1) вузол обліку природного газу - сукупність засобів вимірювальної техніки та допоміжних засобів, призначених для вимірювання, реєстрації результатів вимірювання та розрахунків об'єму природного газу, зведеного до стандартних умов, що складається з одного або кількох вимірювальних комплексів та/або:

лічильника газу в комплекті з реєструвальними приладами температури і тиску газу;

лічильника газу в комплекті з показувальними приладами температури і тиску газу;

лічильника газу, вимоги до якого встановлюються нормативно-правовими і нормативно-технічними документами;

2) комерційний (приладовий) облік природного газу (далі - облік природного газу) - визначення за допомогою вузла обліку природного газу обсягу споживання та/або реалізації природного газу, на підставі якого проводяться взаєморозрахунки між споживачами природного газу та суб'єктами господарювання, що здійснюють постачання природного газу;

3) лічильник газу - засіб вимірювальної техніки, який використовується для вимірювання, запам'ятовування та відображення об'єму газу, що проходить через нього;

4) споживачі природного газу - фізичні особи (населення), фізичні особи - підприємці та юридичні особи, які відповідно до договору користуються послугами з газопостачання та використовують природний газ для приготування їжі, опалення, підігріву води, а також як паливо або сировину.

Стаття 2. Організація роботи із запровадження комерційного обліку природного газу

1. Постачання природного газу здійснюється за умови його комерційного обліку:

1) для населення, що проживає у квартирах та приватних будинках, у яких природний газ використовується:

комплексно, у тому числі для опалення, - з 1 січня 2012 року;

для підігріву води та приготування їжі - з 1 січня 2016 року;

тільки для приготування їжі - з 1 січня 2023 року;

2) для інших споживачів - з 1 липня 2011 року.

2. З метою забезпечення комерційного обліку природного газу для населення суб'єкти господарювання, що здійснюють розподіл природного газу на відповідній території, оснащують споживачів природного газу - фізичних осіб (населення) індивідуальними лічильниками газу. Загальнобудинковий лічильник газу може бути встановлений лише за згодою співвласників багатоквартирного будинку в порядку, визначеному статтею 10 Закону України "Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку".

3. Введення в експлуатацію новозбудованих та/або реконструйованих багатоквартирних жилих будинків і об'єктів виробничого та невиробничого призначення (промисловість, бюджетна сфера, сфера соціально-побутового і культурного призначення тощо) з системами газопостачання здійснюється лише за наявності вузлів обліку природного газу.

Стаття 3. Джерела фінансування

1. Фінансування робіт з оснащення лічильниками газу населення здійснюється за рахунок:

коштів суб'єктів господарювання, що здійснюють розподіл природного газу на відповідній території;

коштів відповідного бюджету, крім коштів місцевих бюджетів;

інших джерел, не заборонених законодавством.

2. Побутові споживачі природного газу - фізичні особи (населення) можуть самостійно забезпечити встановлення індивідуальних приладів обліку природного газу (індивідуальних лічильників) з подальшою компенсацією таких витрат за рахунок коштів, які ними сплачуються за тарифом на розподіл природного газу.

Порядок і розміри компенсації витрат на придбання та встановлення індивідуальних приладів обліку природного газу для споживачів природного газу - фізичних осіб (населення) встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Для споживачів природного газу - фізичних осіб (населення), які встановлять лічильники протягом 2018 року, відповідна компенсація здійснюється протягом 12 місяців.

3. Фінансування робіт з оснащення вузлами обліку природного газу фізичних осіб - підприємців та юридичних осіб здійснюється відповідно за рахунок:

коштів фізичних осіб - підприємців, які відповідно до договору користуються послугами з газопостачання для провадження підприємницької діяльності;

коштів юридичних осіб, які відповідно до договору користуються послугами з газопостачання.

Стаття 4. Виконавці робіт із встановлення вузлів обліку природного газу

1. Виконавцями робіт із встановлення вузлів обліку природного газу є суб'єкти господарювання, що:

здійснюють розподіл природного газу на відповідній території;

отримали відповідні дозволи для виконання робіт із встановлення вузлів обліку природного газу.

Стаття 5. Відповідальність споживачів природного газу

1. У разі відмови населення від встановлення суб'єктами господарювання, що здійснюють розподіл природного газу на відповідній території, лічильників газу розподіл природного газу припиняється населенню, що проживає у квартирах та приватних будинках, в яких газ використовується:

комплексно, у тому числі для опалення, - з 1 січня 2012 року;

для підігріву води та приготування їжі - з 1 січня 2016 року;

тільки для приготування їжі - з 1 січня 2023 року.

2. Відмова фізичних осіб - підприємців, які користуються послугами з газопостачання для провадження підприємницької діяльності, та юридичних осіб від встановлення до 1 липня 2011 року вузлів обліку природного газу є підставою для суб'єктів господарювання, що здійснюють розподіл природного газу на відповідній території, для розірвання в установленому законодавством порядку договорів на розподіл природного газу.

Стаття 6. Обов'язки та відповідальність суб'єктів господарювання, що здійснюють розподіл природного газу на відповідній території

1. Суб'єкти господарювання, що здійснюють розподіл природного газу на відповідній території, зобов'язані:

1) забезпечити встановлення лічильників газу:

а) для населення, що проживає у квартирах та приватних будинках, в яких газ використовується:

комплексно, у тому числі для опалення, - до 1 січня 2012 року;

для підігріву води та приготування їжі - до 1 січня 2016 року;

тільки для приготування їжі - до 1 січня 2023 року.

У разі невстановлення населенню у строки, зазначені у цьому підпункті, лічильників газу з вини суб'єктів господарювання, що здійснюють розподіл природного газу на відповідній території, припинення розподілу природного газу таким споживачам забороняється, а його облік до моменту встановлення лічильників газу здійснюється за нормами споживання, встановленими Кабінетом Міністрів України.

У разі ненадання співвласниками багатоквартирного будинку згоди на встановлення загальнобудинкового лічильника газу суб'єктам господарювання, що здійснюють розподіл природного газу на відповідній території, припинення розподілу природного газу таким споживачам забороняється;

б) для інших споживачів - до 1 липня 2011 року;

2) припинити розподіл природного газу споживачам, які використовують природний газ без його комерційного обліку, у разі відмови таких споживачів від встановлення лічильників газу, а саме:

а) для населення, що проживає у квартирах та приватних будинках, в яких газ використовується:

комплексно, у тому числі для опалення, - з 1 січня 2012 року;

для підігріву води та приготування їжі - з 1 січня 2016 року;

тільки для приготування їжі - з 1 січня 2023 року;

б) для інших споживачів - з 1 липня 2011 року;

3) щокварталу подавати до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, звіт про виконання обов'язків, передбачених пунктами 1 і 2 цієї частини, та оприлюднювати його на своєму веб-сайті.

2. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, застосовує до суб'єктів господарювання, що здійснюють розподіл природного газу на відповідній території, такі санкції:

у разі невстановлення вузлів обліку природного газу та/або неприпинення розподілу природного газу споживачам, які використовують природний газ без його комерційного обліку, - застереження;

у разі невжиття суб'єктом господарювання, до якого застосовано застереження, відповідних заходів - штраф у розмірі до 25 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

3. Контроль за забезпеченням встановлення лічильників газу здійснює Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, щокварталу оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відомості про виконання суб'єктами господарювання, що здійснюють розподіл природного газу на відповідній території, обов'язків, передбачених пунктами 1 і 2 частини першої цієї статті.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, за наявності в діяльності суб'єктів господарювання, що здійснюють розподіл природного газу на відповідній території, порушень, передбачених цим Законом, видає у межах своїх повноважень на підставі акта перевірки, оформленого в установленому порядку, постанови про накладення штрафів за встановленою формою.

Оскарження постанов про накладення штрафів провадиться у судовому порядку.

Суми стягнених штрафів зараховуються до Державного бюджету України.

Стаття 7. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування, крім абзацу третього частини першої статті 3, який набирає чинності з 1 січня 2012 року.

{Пункт 2 статті 7 втратив чинність на підставі Закону № 329-VIII від 09.04.2015}

3. Кабінету Міністрів України:

1) у двомісячний термін розробити заходи щодо технічного та фінансового забезпечення виконання цього Закону;

2) у тримісячний термін:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними і місцевими органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України

В.ЯНУКОВИЧ

м. Київ

16 червня 2011 року

№ 3533-VI

Стаття 2-1. Забезпечення контролю за використанням ресурсів природного газу

1. З метою забезпечення контролю за використанням ресурсів імпортованого природного газу і природного газу власного видобутку забезпечується автоматизований облік споживачів природного газу і обсягів спожитого ними природного газу з використанням інформаційної бази даних споживання природного газу (далі - інформаційна база даних).

У Положенні про інформаційну базу даних, яке затверджується Кабінетом Міністрів України, визначаються основні завдання, функціональні можливості, суб'єкти ринку природного газу, відповідальні за внесення відомостей про споживачів природного газу, строки та порядок внесення таких відомостей, а також інші питання її функціонування.

Держателя інформаційної бази даних і адміністратора інформаційної бази даних визначає Кабінет Міністрів України.

Захист інформації, що міститься в інформаційній базі даних, відповідно до вимог законодавства про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах та про захист персональних даних, здійснює держатель інформаційної бази даних.

Закон чинний. Актуальність перевірено 10.02.2021